

Ein cyf/Our ref: MA-P/DET/0624/18

Dr Carol Bell
Cadeirydd Dros Dro
Amgueddfa Cymru
Parc Cathays
Caerdydd
CF10 3NP

13 Mawrth 2018

Annwyl Carol

Mae ein sefydliadau diwylliannol cenedlaethol yn chwarae rhan allweddol ym mywyd Cymru, drwy sicrhau bod pawb yng Nghymru yn cael mynediad i'w threftadaeth, a'u bod yn rhan bwysig o'n heconomi twristiaeth. Rydych yn rhan o gymuned ddiwylliannol gyffrous, greadigol ac ysbrydoledig.

Hoffwn ddechrau drwy eich llongyfarch ar flwyddyn lwyddiannus i Amgueddfa Cymru yn 2017-18. Roeddwn yn falch iawn o ymweld â Sain Ffagan ar 9fed Ionawr i weld y cyfleusterau newydd gwych. Ar yr un diwrnod, cafodd yr adroddiad llawn gan Dr Simon Thurley ei gyhoeddi hefyd, ac rwyf am gydnabod gyfraniad positif a brwdfrydig pawb yn Amgueddfa Cymru i ddarparu'r wybodaeth oedd ei hangen. Mae'n galonogol i weld y cynnydd yn nifer yr ymwelwyr ac mae'r buddsoddiad mewn marchnata yn amlwg yn cael effaith, yn ogystal â llwyddiant parhaus y polisi mynediad am ddim. Mae arddangosfeydd fel 'Deinosoriaid yn Deor' a 'Penderfyniad Pwy?' wedi ennyn diddordeb, diddanu ac addysgu ymwelwyr drwy gydol y flwyddyn.

Hefyd, mae Amgueddfa Cymru wedi cynnig cymorth gwerthfawr mewn meysydd gwaith penodol; yn enwedig:

- rhoi cymorth ac arweiniad i'r sector amgueddfeydd lleol ledled Cymru
- eich cyfraniad at y rhaglen *Cyfuno: Creu cyfleoedd drwy ddiwylliant*
- eich cefnogaeth i raglen "Cymru'n Cofio Wales Remembers 1914 – 1918"
- eich swyddogaeth yn rhaglen treftadaeth ddigidol Casgliad y Werin Cymru
- datblygu gweithio mewn partneriaeth drwy Cymru Hanesyddol

Rwy'n edrych ymlaen at weld y gwaith hwn yn parhau yn y flwyddyn ariannol nesaf.

Rwy'n parchu eich statws elusennol ac fel Siarter Frenhinol a'r angen i Amgueddfa Cymru weithredu'n annibynnol o ddydd i ddydd. Fodd bynnag, fel Corff a Noddir gan Lywodraeth Cymru, dylai amcanion Amgueddfa Cymru adlewyrchu polisiau Llywodraeth Cymru.

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1NA

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Gohebiaeth.Dafydd.Elis-Thomas@llyw.cymru
Correspondence.Dafydd.Elis-Thomas@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Mae'r llythyr hwn yn pennu nifer o flaenoriaethau a disgwyliadau ar gyfer Amgueddfa Cymru yr hoffem ichi eu hystyried wrth baratoi eich Cynllun Gweithredu ar gyfer 2018-19.

Yn ogystal â gwaith craidd yr Amgueddfa fel y'i amlinellir yn ei Siarter, mae fy mlaenoriaethau ar gyfer Amgueddfa Cymru yn ystod y flwyddyn sydd i ddod i'w gweld yn Atodiad 1. Mae Atodiad 2 yn nodi'r Cymorth Grant a delir gan Lywodraeth Cymru i Amgueddfa Cymru ar gyfer 2018-19 a'r Cymorth Grant a ragwelir ar gyfer 2019-20.

Mae tri o ysgogwyr clir ar gyfer ein holl waith. Mae *Llesiant i Bawb* yn nodi swyddogaeth allweddol diwylliant o fewn datblygiad y gymuned. Rwy'n awyddus i weld ein sefydliadau diwylliannol yn cynrychioli ac yn dathlu amrywiaeth cymunedau Cymru; croesawu pobl o bob cefndir; gwella iechyd a lles; helpu unigolion i ddatblygu sgiliau a phrofiadau ar gyfer gwaith a chynnig cyfleoedd i gyfrannu at weithgareddau diwylliannol ar draws ffiniau cymdeithasol. Caiff y dull hwn o weithio ei adlewyrchu hefyd yn *Golau yn y Gwyll* sy'n annog ein sefydliadau diwylliannol i gynyddu eu cyfraniad at, a'u cysylltiad â gweithgareddau diwylliannol gan bobl o bob cefndir.

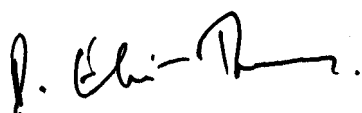
Yn sail i bopeth yr ydym yn ei wneud, mae ein nodau Llesiant a'n hamcanion fel a nodwyd yn *Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru)*. Dylai'r pum ffordd o weithio fod yn integredig o fewn eich cynllun strategol a dylech ddangos sut yr ydych yn cyflawni yr amcanion Llesiant yr ydych wedi eu pennu mewn ymateb i ofynion y Ddeddf ar gyrrff cyhoeddus.

Mae cynnal cyfrifoldebau statudol a chyrraedd safonau proffesiynol yn allweddol i ddangos bod Amgueddfa Cymru yn gofalu am ein casgliadau cenedlaethol ac yn eu datblygu. Rwy'n disgwyl i Amgueddfa Cymru gadw yr Achredu Amgueddfeydd ac i barhau i weithio tuag at Achrediad Archifau. Gofynnaf ichi barhau i drafod â chyrrff y sector, gan gynnwys Cymdeithas yr Amgueddfeydd a Ffederasiwn Amgueddfeydd Cymru, i ddatblygu dull o weithio mewn partneriaeth fydd o fudd i holl amgueddfeydd Cymru. Rwyf hefyd yn eich annog i weithredu a chynnwys eich safonau corfforaethol newydd ar gyfer gofal cwsmeriaid, a'r Strategaeth Profiad yr Ymwelydd.

Dylech gynnwys yr holl gamau uchod yn eich Cynllun Gweithredu drafft ar gyfer 2018-19, a dylai Llywodraeth Cymru ei dderbyn gennych erbyn 21 Mawrth 2018, er mwyn i'r nodau, y targedau a'r dangosyddion perfformiad perthnasol sydd ynddo gael eu cymeradwyo.

Rwyf yn disgwyl i'r berthynas rhyngom fod yn un sy'n seiliedig ar ymddiriedaeth a pharch o'r ddwy ochr ac ar gyfathrebu agored a gonest. Rwy'n edrych ymlaen at dderbyn eich cynllun gweithredu ac i glywed mwy am eich gwaith yn ystod y flwyddyn a ddaw.

Yn gywir,

Yr Arglwydd Elis-Thomas AC/AM

Y Gweinidog Diwylliant, Twristiaeth a Chwaraeon
Minister for Culture, Tourism and Sport

Atodiad 1: Y Ffeithiau Allweddol

1.0 Unedig a Chysylltiedig

"Ein nod yw meithrin cenedl ble y mae pobl yn ymfalchïo yn eu cymunedau, yn yr hunaniaeth Gymreig a'r iaith Gymraeg, a'n lle yn y byd." (Ffyniant i Bawb; tudalen 19)

1.1 **Nod Ffyniant i Bawb: Creu cymunedau, diwylliant a iaith gref,**

Mae gan ein sefydliadau diwylliannol y gallu i helpu a galluogi pobl o bob cefndir i gymryd rhan ym mywyd diwylliannol Cymru, ac i gynorthwyo gyda chreu cymunedau cydlynus.

Hoffwn i Amgueddfa Cymru:

- Ddatblygu eich Cynllun Ymgysylltu â'r Gymuned i gynyddu mynediad at gasgliadau Amgueddfa Cymru, ei gwasanaethau a'i hadnoddau.
- Parhau i weithredu eich Cynllun Gwirfoddoli

1.2 **Nod Golau yn y Gwyll yw cynyddu cyfraniad, cynhwysiant a chysylltiad**

Gall Amgueddfa Cymru helpu Cymru i ddod yn genedl greadigol; gan roi mynediad i gyfleoedd diwylliannol i bobl o bob cefndir ac adlewyrchu amrywiaeth ein cenedl.

Hoffwn i Amgueddfa Cymru:

- Barhau i ddatblygu gweithgareddau i gefnogi'r rhaglen *Cyfuno*
- Annog a chynyddu y cyfraniad at weithgareddau diwylliannol o'r ystod ehangaf o gynulleidfaoedd amrywiol.
- Monitro boddhad y defnyddiwr a chynnwys adborth y defnyddiwr mewn mentrau a datblygiadau yn y dyfodol.

1.3 **Nod Ffyniant i Bawb: Hyrwyddo a diogelu lle Cymru yn y byd**

Mae gan Amgueddfa Cymru swyddogaeth bwysig o arddangos diwylliant, treftadaeth a iaith Cymru i gynulleidfa ryngwladol, gan helpu i hyrwyddo ein cenedl ledled y byd.

Hoffwn i Amgueddfa Cymru:

- Gynnal a datblygu eich cysylltiadau rhyngwladol presennol
- Parhau i gyfrannu at Croeso Cymru i hyrwyddo Cymru, gan gynnwys trwy eich cymorth ar gyfer 'Blwyddyn y Môr' yn 2018.
- Cwblhau y Prosiect Ailddatblygu mawr yn Sain Ffagan a lansio'r cyfleusterau a'r gwasanaethau newydd cyffrous hyn
- Darparu cynnwys digidol, gwasanaethau ac adnoddau o safon uchel i gyrraedd cynulleidfaoedd cenedlaethol a rhyngwladol

2.0 Cymru uchelgeisiol sy'n Dysgu

"Ein nod yw creu angerdd i bawb ddysgu trwy gydol eu bywydau..."

(Ffyniant i Bawb; tudalen 15)

2.1 **Nod Ffyniant i Bawb: Cefnogi pobl ifanc i fanteisio i'r eithaf ar eu potensial ac i greu uchelgais ac annog dysgu am oes**

Gall sefydliadau diwylliannol ehangu gorwelion pobl a chodi eu dyheadau, gan gynnig cyfleoedd ffurfiol ac anffurfiol i ddysgu.

Hoffwn i Amgueddfa Cymru:

- Barhau i ddatblygu profiadau dysgu o safon uchel
- Denu cyllid ar gyfer gwaith ymchwil a gweithio mewn partneriaeth gyda sefydliadau y sector addysg uwch
- Parhau i greu adnoddau dysgu digidol ar gyfer Hwb mewn partneriaeth â'r Llyfrgell Genedlaethol, y Comisiwn Brenhinol a Cadw

3.0 Cymru ffyniannus a diogel

"Ein nod yw economi yng Nghymru sy'n cynnig ffyniant i'r unigolyn ac yn genedlaethol tra'n lledaenu cyfleoedd a mynd i'r afael â diffyg cydraddoldeb..." (Ffyniant i Bawb, tudalen 7)

3.1 *Nod Ffyniant i Bawb: Cefnogi pobl a busnesau i yrru ffyniant; mynd i'r afael â diffyg cydraddoldeb rhanbarthol a gwaith teg*

Mae angen gweithio gyda sefydliadau, staff ac undebau llafur cydnabyddedig er mwyn mynd i'r afael â gofynion sgiliau arbenigol o fewn y sector treftadaeth ddiwylliannol ehangach ac i reoli cysylltiadau ddiwydiannol.

Hoffwn i Amgueddfa Cymru:

- Gydweithio â Phartneriaeth Strategol Cymru Hanesyddol a sectorau yr amgueddfa, archifau a'r llyfrgell yng Nghymru ar ofynion sgiliau y sector a sgiliau arbenigol.
- Parhau i weithio gyda staff ac undebau llafur cydnabyddedig i fonitro a gwella cysylltiadau ddiwydiannol
- Datblygu argymhellion Arolwg Thurley mewn partneriaeth â Llywodraeth Cymru, undebau llafur cydnabyddedig a chyrrff perthnasol eraill

3.2 *Nod Ffyniant i Bawb: Datblygu twf cynaliadwy a mynd i'r afael â'r newid yn yr hinsawdd*

Mae Amgueddfa Cymru yn gorff enwebedig o dan Ddeddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru). Dylai egwyddorion cynaliadwyedd a syniadau hirdymor fod yn sail i gynllunio eich sefydliad.

Hoffwn i Amgueddfa Cymru:

- Sicrhau bod gwaith cynnal a chadw ac adeiladu yn Amgueddfa Cymru sydd wedi'i ariannu gan Lywodraeth Cymru yn cael ei reoli yn effeithiol ac yn effeithlon
- Parhau â'r gwaith o gynyddu cyllid o ffynonellau allanol er mwyn cynyddu cyllid nad yw'n gyllid Grant

4.0 Cymru iach ac egnïol

"Ein nod yw gwella iechyd a lles yng Nghymru, i unigolion, teuluoedd a chymunedau...dylai iechyd da fod ar gael i bawb."
(Ffyniant i Bawb; tudalen 11)

4.1 *Nod Ffyniant i Bawb: Hyrwyddo iechyd a llesiant da i bawb; a chreu cymunedau iachach ac amgylcheddau gwell*

Gall ein sefydliadau treftadaeth ddiwylliannol gefnogi ymdrechion ehangach i greu yr amodau iawn am well iechyd, llesiant a mwy o weithgarwch corfforol, gan gynyddu cynhwysiant cymdeithasol drwy gynnig cyfleoedd i bobl hŷn a phobl sydd â chyflyrau corfforol neu feddyliol i gymryd rhan mewn gweithgareddau diwylliannol.

Hoffwn i Amgueddfa Cymru:

- Gynnig gweithgareddau a phrofiadau sy'n cael effaith ar iechyd a llesiant ein cymunedau, gan weithio mewn partneriaeth â'r sefydliadau priodol.

Atodiad 2: Cymorth ariannol

Bydd Llywodraeth Cymru yn rhoi'r Cymorth Grant isod i Amgueddfa Cymru yn 2018-19 er mwyn cyflawni'r blaenoriaethau a amlinellir yn y llythyr hwn. Ceir y ffigurau a ragwelir ar gyfer 2019-20 a 2020-21 hefyd (cyfalaf yn unig). Bydd Llywodraeth Cymru'n cadarnhau ei lefelau ariannu ar gyfer y dyfodol ar ôl llunio ei chyllideb flynyddol.

Refeniw	Cyllideb 2018-19 £000	Cynlluniau 2019-20 £000
Refeniw (gros)	23,154	I'w gadarnhau
Llai: incwm a gynhyrchir gan yr Amgueddfa		I'w gadarnhau
Incwm gros	5,505	
Llai gwariant	(4,191)	
Incwm net	(1,314)	
Cyfanswm Refeniw - net	21,840	21,840

Heb fod yn arian parod	Cyllideb 2018-19 £000	Cynlluniau 2019-20 £000
Dibrisiant*	1,120	1,120

*Mae dibrisiant yn eitem nad yw'n arian parod ac nid yw ar gael i'w dynnu i lawr yn ystod y flwyddyn

Cyfalaf	Cyllideb 2018-19 £000	Cynlluniau 2019-20 £000	Cynlluniau 2020-21 £'000
Grant Prynu Eitemau	269	269	269
Cyfalaf Cynnal a Chadw	166	817	428
Cyfanswm Cyfalaf	435	1,086	697

Cyllid ychwanegol nad yw'n Gymorth Grant a glustnodwyd eisoes er mwyn cefnogi gweithgareddau penodol:

Buddsoddi i Arbed	Cynlluniau 2018-19 £000	Cynlluniau Dangosol 2019-20 £000
Refeniw:		
Buddsoddi i Arbed: arbed ynni (taliad refeniw)	(56)	(56)
Buddsoddi i Arbed: dileu swydd gwirfoddol (ad-daliad refeniw)	(250)	(1,250)
Buddsoddi i Arbed: creu incwm (refeniw)	29	(36.2)
Cyfanswm Refeniw	(277)	(1,342.2)

	Cyllideb 2018-19 £000	Cynlluniau 2019-20 £000
Rhaglen Casgliad y Werin Cymru	I'w gadarnhau	I'w gadarnhau
Gweithgareddau Coffáu'r Rhyfel Byd Cyntaf	60	-
Cyfuno: Creu cyfleoedd drwy ddiwylliant	30	I'w gadarnhau

Telerau ac Amodau'r Cymorth Grant:

Mae'r cytundeb cyllido rhwng Amgueddfa Cymru a Llywodraeth Cymru (y ddogfen Fframwaith) yn nodi manylion y berthynas noddi a'r telerau a'r amodau sy'n gysylltiedig â'r cymorth grant y mae Llywodraeth Cymru yn ei roi i Amgueddfa Cymru o dan Adran 61 o Ddeddf Llywodraeth Cymru. Darperir cyllid grant i Amgueddfa Cymru o dan Adran 61 Deddf Llywodraeth Cymru 2006.

Mae'r ddogfen hefyd yn nodi amryfal ofynion gweithredol ac yn cyfeirio at ganllawiau a pholisïau y mae angen i Amgueddfa Cymru gydymffurfio â hwy, yn ychwanegol at ei dyletswyddau a'i chyfrifoldebau ei hun fel corff sydd â Siarter, fel Elusen Gofrestredig, a sefydliad cenedlaethol yng Nghymru. Fel y nodir yn y Ddogfen Fframwaith, Is-adran Amgueddfeydd, Archifau a Llyfrgelloedd Llywodraeth Cymru (MALD) yw'r is-adran sy'n noddi Amgueddfa Cymru, ac sydd, drwy gynnal cyfarfodydd chwarterol, yn monitro'r cynnydd y mae Amgueddfa Cymru yn ei wneud yn unol â thargedau a cherrig milltir allweddol.

Rhaglen treftadaeth ddigidol Casgliad y Werin Cymru:

Gan fod Amgueddfa Cymru yn un o'r partneriaid cyflawni arweiniol ar gyfer rhaglen Casgliad y Werin Cymru, mae cyllid yn cael ei dyrannu iddi ar gyfer y rhaglen honno. Bydd y partneriaid cyflawni arweiniol yn cytuno'n flynyddol ar yr union ddyraniadau cyllid ar gyfer y blynyddoedd i ddod. Mae'n bosibl y bydd y dyraniadau a roddir i'r partneriaid cyflawni arweiniol yn amrywio o'r naill flwyddyn i'r llall, gan ddibynnu ar anghenion a blaenoriaethau'r rhaglen.

Telir y grant ar yr amod bod Amgueddfa Cymru yn cydymffurfio â Dogfen Fframwaith Amgueddfa Cymru.